

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817211234
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817211234.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu A. E., a.s., so sídlom v A., M. XXX/A, J.: XX XXX XXX, zastúpeného P. kanceláriou Q.. M. K., W., s.r.o., so sídlom v A., V. XX proti žalovanému E. N., nar. XX.XX.U., bytom Prievidza, N. XXX/X, o zaplatenie sumy 1.729,62 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 5. októbra 2017 č.k. 10Csp/118/2017-63, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec **vracia** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 5. októbra 2017 č. k. 10Csp/118/2017-63 súd prvej inštancie žalobu proti žalovanému, ktorou žalobca žiadal zaplatiť 1.729,62 eur s príslušenstvom, zamietol. Zároveň rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že mal preukázané, že dňa 30.04.2012 W. A., a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2.000,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v 72 mesačných splátkach po 59,27 eur splatných k 19. dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 19.05.2012 a posledná splátka bola splatná dňa 19.04.2018. Zmluvný úrok predstavoval 24,50% ročne. Celkom bol žalovaný povinný zaplatiť sumu 3.829,68 eur, z ktorej jeho celkové náklady predstavovali sumu 1.829,68 eur. RPMN predstavovala 28,28% a priemerná RPMN 18,77%. Z dôvodu riadneho nesplácania úveru žalovaným banka ku dňu 21.07.2014 úver predčasne zosplatnila, čo žalovanému oznámila listom zo dňa 21.07.2014. Žalovaný oznámenie banky v mieste bydliska v odbernej lehote neprevzal. Z listinných dôkazov predložených žalobcom súd zistil, že jeho právny predchodca, W. A., a.s. pred postúpením pohľadávky žalobcovi nedoručila žalovanému výzvu v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, v platnom znení, o tom, že je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, čo je predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky nebankovému subjektu, ktorým je aj žalobca. Oznámenie o zosplatnení úveru zo dňa 21.07.2014 nie je možné stotožňovať s výzvou podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z., pretože výzva podľa § 92 ods. 8 logicky musí predchádzať vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a to z dôvodu, aby dlžník mohol reagovať na skutočnosti vo výzve uvedené, napríklad zaplatením omeškaných splátok a tak predísť zosplatneniu úveru. V danom prípade takýto postup bankou zachovaný nebol. V danej veci žalobca pohľadávku nadobudol postúpením od banky. Bolo jeho povinnosťou preukázať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, čo je predpokladom preukázania aktívnej vecnej legitímácie. Žalobca napriek výzve súdu zo dňa 31.08.2017 nepredložil výzvu adresovanú žalovanému podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. v platnom znení a doklad o jej doručovaní žalovanému. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal existenciu výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách a jej doručenie žalovanému, súd prvej inštancie bol toho názoru, že právny predchodca žalobcu nedodrжал postup vyplývajúci mu z cit. ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej žalobcovi, na základe čoho je uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku

W. A., a.s. voči žalovanému zo zmluvy o úvere, dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.04.2012, súd jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodoval podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vo veci nebol úspešný, preto mu právo na náhradu trov konania nevzniklo a úspešnému žalovanému žiadne súdne trovy nevznikli, na základe čoho súd prvej inštancie rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne, aby rozsudok zmenil a žalobe vyhovel. Uplatnil odvolacie dôvody podľa §365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP. Podľa jeho názoru výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 21.07.2014 bola zároveň písomnou výzvou banky, a to v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Žalovaný bol v omeškaní nepretržite od 21.03.2014, a to až do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom už len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bol žalovaný v omeškaní viac ako 90 dní. Žalovaný bol zároveň upozornený, že je v omeškaní s plnením splátok úveru o viac ako 90 dní a zároveň bol upozornený na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že žalovaný bol do dňa postúpenia uvedenej pohľadávky, t.j. do dňa 13.06.2017, jednoznačne viac ako 90 dní v omeškaní s plnením jeho peňažného záväzku. Žalobca trvá na skutočnosti, že právny predchodca žalobcu si splnil svoju povinnosť v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Zosplatnenie úveru vo svojej podstate znamená zmenu termínu splatnosti všetkých nesplatených splátok, na ktoré má veriteľ nárok. V uvedenom prípade teda nejde o odstúpenie od zmluvy, nakoľko zmluva ostáva i naďalej v platnosti, avšak v dôsledku využitia veriteľovho práva dôjde k zmene termínu splatnosti splátok úveru, a to všetkých tých, ktoré ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti neboli uhradené, či už minulých, alebo budúcich. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť rozsudku, nemožnosť aplikácie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu zákazu retroaktivity, narušanie princípu rovnosti strán v prospech spotrebiteľa.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací spor preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť z týchto dôvodov:

5. V súdnom procese bolo zistené, že medzi právnym predchodcom žalobcu, ktorý bol v postavení banky podľa zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v sume 2.000,- Eur za dohodnutých podmienok. Žalovaný sa zaviazal riadne a včas úver splatiť mesačnými splátkami, platiť úroky a plniť ďalšie dohodnuté podmienky. Žalovaný svoj záväzok neplnil. Banka postúpila zmluvne pohľadávku na žalobcu.

6. Zmluva o postúpení je občianskoprávnou zmluvou, ktorú upravuje Občiansky zákonník. Táto charakteristika zmluvy nevyklučuje možnosť upraviť osobitné podmienky jej platnosti pre špecifický okruh pohľadávok (bankové pohľadávky) v osobitnom zákone verejnoprávnej povahy (zákon o bankách). Ustanovenie § 525 určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovolené, ale len za určených podmienok.

7. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

8. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a, ak je splnené (3.) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

9. Žalobca považuje zákonnú podmienku predchádzajúcej písomnej výzvy za splnenú predloženou výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 21.07.2014. Súd prvej inštancie nepovažoval predmetnú výzvu za dôkaz preukazujúci splnenie stanovenej podmienky, čo odôvodnil v ods. 17 rozsudku tak, že cit. „oznámenie o zosplatnení úveru zo dňa 21.7.2014 nie je možné stotožňovať s výzvou podľa § 92 ods.

8 Zákona č. 483/2001 Z.z., pretože výzva podľa § 92 ods. 8 logicky musí predchádzať vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a to z dôvodu, aby dlžník mohol reagovať na skutočnosti vo výzve uvedené, napríklad zaplatením omeškaných splátok a tak predísť zosplateniu úveru.“

10. Podmienky platného postúpenia bankovej pohľadávky sú v § 92 ods. 8 zákona o bankách upravené nasledovne: cit. „ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe ...“. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že výzva podľa § 92 ods. 8 musí predchádzať postúpeniu pohľadávky, ale nevyplýva z neho, že by musela predchádzať zosplateniu úveru. Primárnym účelom výzvy podľa § 92 ods. 8 vychádzajúc zo znenia zákona nie je upozorniť a umožniť klientovi banky zabrániť zosplateniu dlhu (to je účelom výzvy, upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), ale zabrániť postúpeniu pohľadávky na inú osobu veriteľa, ktorý nie je bankou (a teda nemá povinnosti určené zákonom o bankách a inými predpismi upravujúcimi činnosti banky) bez súhlasu klienta.

11. Takýto výklad zodpovedá aj ďalšiemu predpokladu stanovenému zákonom pre postúpenie pohľadávky a to, že banková pohľadávka musí byť splatná (v čase postúpenia). Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Banka má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je nevyhnutné, aby pristúpila v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru, čo je jej výlučným oprávnením, ktoré môže banka realizovať pred postúpením pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/44/2016, Krajského súdu v Bratislave sp.zn 6Co/58/2016) .

12. Ak by sa aj prijal výklad súdu prvej inštancie ako správny, (t.j. že výzva podľa § 92 ods. 8 musí predchádzať zosplateniu pohľadávky), potom sa súd prvej inštancie nevyporiadal s výzvou právneho predchodcu žalobcu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 02.07.2014 (č.l. 26) a podacím hárkom z 03.07.2014 predloženými spolu so žalobou. Predložená výzva sa podľa dátumu jej podania (03.07.2014) javí ako výzva, ktorá predchádzala mimoriadnemu zosplateniu pohľadávky ku dňu 21.07.2014, teda by spĺňala podmienky, ktoré vyložil súd prvej inštancie v ods. 17 rozsudku. Súd prvej inštancie ale v napadnutom rozsudku neuviedol, aké skutočnosti z predloženej výzvy (ktorý dôkaz vykonal) zistil, ani ako zistené skutočnosti vyhodnotil v zmysle aplikovaných právnych predpisov najmä v kontexte so svojím vysloveným právnym názorom.

13. Odvolací súd sa preto v tomto štádiu nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal existenciu výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorého záveru vyvodil nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

14. Preto odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vyvodiť z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie o celom predmete sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu, a opätovne vo veci rozhodnúť. Pred novým rozhodnutím vo veci bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s procesnými návrhmi strán sporu, rozhodujúce skutočnosti vyhodnotí podľa zásad uvedených v ust. § 191 ods. 1 CSP, pričom sa vysporiada so všetkými námietkami produkovanými stranami v konaní a tiež uvedenými v odvolaní a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP (§ 391 ods. 3 CSP).

16. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov. (396 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3 :0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žaloba) (§ 428 CSP).